

ฟัง คิด อ่าน เขียน

รวมทุกศาสตร์
เพื่อทำให้คุณฉลาด

BizKit
Publishing

ผู้เขียนและเรียบเรียง
ฝ่ายวิชาการบิสคิต

ฟังกิดอ่านเขียน...รวมทุกศาสตร์เพื่อทำให้คุณฉลาด

ผู้เขียนและเรียบเรียง : ฝ่ายวิชาการบิสิต

ราคา 195 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 : ตุลาคม 2553

จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์บิสิต (ในเครือเอ็กซ์เปอร์เน็ตบุ๊กส์)
ผลิตหนังสือที่มีคุณค่า ลิขสิทธิ์ถูกต้องจากต่างประเทศ
2387 อาคารรวมทุนพัฒนา ถนนเพชรบุรีตัดใหม่
แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0-2718-1821 (10 คู่สาย)
แฟกซ์ : 0-2718-1831
<http://www.expnetbooks.com>
e-mail: public@expnetbooks.com

จัดจำหน่ายโดย : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
อาคารเนชั่นทาวเวอร์ ชั้นที่ 19 เลขที่ 46/87-90
ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา เขตบางนา
กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2739-8222, 0-2739-8000
โทรสาร 0-2739-8356-9
<http://www.se-ed.com>

พิมพ์ที่ : บริษัท แอคทีฟ พรินท์ จำกัด
โทร. 0-2216-9122

ข้อมูลทางบรรณานุกรมหอสมุดแห่งชาติ

ฝ่ายวิชาการบิสิต.

ฟังกิดอ่านเขียน...รวมทุกศาสตร์เพื่อทำให้คุณฉลาด.-- กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บิสิต, 2553.
290 หน้า

1. การสื่อสารทางธุรกิจ. 2. การสื่อสารในองค์กร.
3. การสื่อสารทางภาษา. I. ชื่อเรื่อง.

658.45

ISBN 978-974-414-165-1

คำนำสำนักพิมพ์

คำถามธรรมดาๆ ที่เราเคยได้ยินได้ฟังกันอยู่บ่อยๆ ก็คือ *ทำอย่างไรเราจึงจะสามารถฟังได้อย่างรู้เรื่อง และคิดได้อย่างปราดเปรื่อง อ่านได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนเขียนได้อย่างมีอาชีพ* ทั้งนี้ก็เพราะเราเข้าใจกันดีว่า ทั้งหมดนี้เป็นทักษะพื้นฐาน (basic skills) ที่สำคัญ และเป็นความสามารถ (competencies) ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตทั้งในโลกแห่งการทำงาน และในโลกแห่งการเรียนรู้

ทักษะทางด้านการติดต่อสื่อสาร (personal communication) ทั้งทางด้านการคิด การฟัง การอ่าน และการเขียน ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีศักยภาพที่พร้อมต่อกระบวนการแข่งขันในโลกยุคโลกาภิวัตน์ จึงได้เกิดเป็นหัวข้อวิชาที่จะต้องมีการเรียนการสอนกันในระดับอุดมศึกษากันอย่างกว้างขวาง

ทางสำนักพิมพ์บิสคิต จึงได้เรียบเรียงและปรับปรุงเนื้อหาสาระจากหนังสือเดิมรวม 4 เล่มคือ คนฉลาดฟัง คนฉลาดคิด คนฉลาดอ่าน และคนฉลาดเขียน ขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียดทักษะในทุกๆ ด้านไว้อย่างครบถ้วนในหนังสือเล่มเดียวกัน ภายใต้ชื่อว่า “ฟังคิดอ่านเขียน... รวมทุกศาสตร์เพื่อทำให้คุณฉลาด” ทั้งนี้ก็เพื่อรองรับความต้องการของนิสิต-นักศึกษา คนทำงานและผู้สนใจทั่วไป ซึ่งก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเกิดคุณูปการในการพัฒนาหลายๆ ด้านดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

สำนักพิมพ์บิสคิต

BizKit

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
สารบัญ	4
 ส่วนที่ 1 ฟัง...อย่างชาญฉลาด	7
 บทที่ 1 : การฟังนั้นสำคัญไฉน	9
 บทที่ 2 : ทำไมเราถึงฟังได้ไม่ดี	17
 บทที่ 3 : พัฒนาตนเองให้เป็นนักฟังชั้นยอด	28
 บทที่ 4 : ฉลาดในการฟัง	36
 บทที่ 5 : การฟังในโอกาสต่างๆ	51
 บรรณานุกรม	60
 ส่วนที่ 2 คิด...อย่างนักคิดชั้นยอด	63
 บทที่ 6 : พลังความคิด	65
 บทที่ 7 : สมองกับการคิด	71
 บทที่ 8 : กลยุทธ์ในการคิด	81
 บทที่ 9 : เทคนิคการคิดอย่างชาญฉลาด	93
 บทที่ 10 : ทำอย่างไรให้ “ฉลาดคิด”	115
 บทที่ 11 : ประลองความคิด	123
 บรรณานุกรม	138

ส่วนที่3 อ่าน...ให้เร็ว และได้เรื่อง
139

บทที่ 12 : การเตรียมพร้อมเพื่อการอ่าน	141
บทที่ 13 : ตา...สมาธิ...และความจำ	150
บทที่ 14 : เทคนิคการอ่านให้เร็วและได้ใจความ	164
บทที่ 15 : วิธีอ่านให้เร็วและได้ผล	190
บทที่ 16 : วิธีช่วยจำ	195
บรรณานุกรม	201

ส่วนที่4 เขียน...อย่างมืออาชีพ
203

บทที่ 17 : การเขียนนั้นสำคัญอย่างไร	205
บทที่ 18 : เตรียมตัวเขียน	211
บทที่ 19 : เขียนอย่างชาญฉลาด	225
บทที่ 20 : ตรวจแก้ไขให้ดีที่สุด	244
บทที่ 21 : ส่วนประกอบอื่นๆ ในงานเขียน	252
บทที่ 22 : เทคนิคการดึงดูดความสนใจ ของผู้อ่าน	258
บทที่ 23 : การเขียนงานประเภทต่างๆ	264
บทที่ 24 : ลิขสิทธิ์	284
บรรณานุกรม	288

ส่วนที่ 1

ฟัง

อย่างชาญฉลาด

บทที่ 1

การฟังนั้นสำคัญไฉน

“คนเรามีหู 2 ข้าง แต่มีปากเดียว ก็เพื่อที่จะได้ฟังมากกว่าพูด”

- ไดอิจิ อิโนะ (นักปรัชญากรีก)

บทนำ

มนุษย์ได้พัฒนาทักษะการฟังมาตั้งแต่ก่อนจะลืมตาดูโลก และเราก็ได้ใช้ทักษะนั้นมาโดยตลอด มันเป็นทักษะที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของเรา แต่กระนั้นคนส่วนใหญ่ก็มักจะมองข้ามความสำคัญของมันไป

การฟังเป็นประตูสำคัญที่เปิดไปสู่การเรียนรู้ การเรียนรู้ก่อให้เกิดพัฒนาการ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การที่เราเป็นอยู่ทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการฟัง ไม่ว่าจะเป็นการฟังในครอบครัว ในโรงเรียน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ในการประชุม การปรึกษาหารือ การพูดคุย ฯลฯ แต่พวกเรา ก็ยังไม่ค่อยสนใจที่จะพัฒนาการฟัง ทั้งๆ ที่มันเป็นทักษะในการสื่อสารที่สำคัญขนาดนี้ มีใครเคยถามตัวเองบ้างไหมว่า เราฟังได้ดีแค่ไหน

หลายๆ คนอาจคิดว่าการฟังเป็นเรื่องง่าย แค่ว่าเขาพูดอะไรกันบ้าง ก็ถือว่าเป็นการฟังแล้ว ซึ่งเป็นความเข้าใจผิดอย่างยิ่ง เพราะการฟังที่แท้จริง หมายถึงการให้ความสนใจคำพูดอย่างเต็มที่ จนเกิดความเข้าใจความหมาย ทุกนัยของคำพูดเหล่านั้น

ในแต่ละวันเราใช้เวลาที่ลืมตาตื่นอยู่นี้ไปกับการสื่อสารถึง 80% ซึ่งในบรรดาทักษะการสื่อสารทั้ง 4 อย่าง คือ การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียนนั้น เราใช้การฟังมากที่สุด อาจถึง 50% ของเวลาที่ใช้ในการสื่อสาร แต่คนส่วนใหญ่มักจะมองข้ามความสำคัญการฟังไป และให้ความสนใจกับการอ่าน การเขียน การพูดมากกว่า

เราสามารถแบ่งลักษณะความสำคัญของการฟังออกเป็น 2 ลักษณะ ใหญ่ๆ ได้ดังนี้

- ความสำคัญต่อส่วนตัว
- ความสำคัญต่อส่วนรวม

ความสำคัญต่อส่วนตัว

ตั้งแต่ลืมตาดูโลกมาเราก็รู้จักใช้ทักษะการฟังแล้ว หรือบางรายอาจจะรู้จักฟังตั้งแต่ยังอยู่ในท้องแม่ด้วยซ้ำ โดยเฉพาะในสมัยนี้ที่พ่อแม่มักจะพูดคุยหรือเปิดเพลงให้ลูกฟังเพื่อให้ลูกๆ ได้เรียนรู้ตั้งแต่ยังไม่เกิด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการฟังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของเรา เนื่องจาก :

- ในตอนเด็กๆ เรารู้จักพูด ก็ด้วยการเลียนเสียงจากสิ่งที่เราได้ ฟัง

- ตอนอยู่ในห้องเรียน ห้องประชุม ห้องสัมมนา เราก็ได้ความรู้มาจากการฟังเช่นกัน
- เมื่ออยู่กับครอบครัว เราก็รู้ได้ว่าเวลาไหนที่คนในครอบครัวโกรธ อารมณ์ดี หรือเสียใจ ด้วยการฟังน้ำเสียงของผู้พูด
- เมื่ออยู่ในที่ทำงาน การฟังก็เป็นกุญแจสำคัญในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การฟังคำสั่งมาผิดๆ เข้าใจอะไรครึ่งๆ กลางๆ จะทำให้ประสิทธิผลในการทำงานของเราลดลง ลูกค้าไม่พอใจ ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้
- เรามองเห็นโอกาสต่างๆ หลายครั้ง และไขว่คว้ามันมาได้ ก็เพราะเรารู้จักฟังและวิเคราะห์คำพูดที่ได้ยินมา อย่างเช่น ถ้าคุณเป็นนักวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัทผลิตของเล่นเด็ก แล้วคุณได้ยินข่าวเกี่ยวกับการค้นพบสารเคมีที่เป็นอันตรายในพลาสติก คุณก็อาจได้ความคิดที่จะผลิตของเล่นที่ทำจากวัสดุอื่นนอกจากพลาสติก และเน้นเรื่องความปลอดภัยในของเล่นที่คุณผลิต ก่อนที่บริษัทคู่แข่งรายอื่นๆ จะทำเพื่อความได้เปรียบคู่แข่ง
- การรู้จักฟัง ช่วยให้เรามีเพื่อนและพวกพ้อง เพราะการเอาใจใส่ฟังข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน แสดงให้เห็นว่าเราให้ความสำคัญกับเขา กับความคิดของเขา ถึงแม้ว่าสุดท้ายเราจะไม่ทำตามคำแนะนำนั้นก็ตาม

ถ้าเราฟัง เราก็ได้ประโยชน์ แต่ถ้าเราพูด คนอื่นก็ได้ประโยชน์ไป

- สุภาวิชดาหรั

ความสำคัญต่อส่วนรวม

เพราะการฟังคือเครื่องมือในการสื่อสารอย่างหนึ่ง ซึ่งก็หมายความว่าต้องมีผู้พูดและผู้ฟัง ดังนั้นถ้าผู้ฟังรู้จักฟัง เป็นนักฟังที่ดี เขาก็จะได้รับข้อมูลสำคัญไป ส่วนผู้พูดก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อผู้ฟัง ทำให้การทำงานหรือสัมพันธภาพระหว่างทั้งสองฝ่ายดำเนินไปด้วยดี เป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังนี้

- เมื่อผู้ใหญ่ให้ความสำคัญกับความคิด และคำพูดของผู้น้อย ผู้น้อยก็จะรู้สึกว่า ตนเองได้รับการเอาใจใส่ มีความสำคัญ ดังนั้น จึงต้องพยายามทำแต่สิ่งที่ดี เพื่อรักษาคุณค่าความสำคัญของตนไว้
- การฟังทำให้เป้าหมายของส่วนรวมบรรลุวัตถุประสงค์ได้ เพราะมันช่วยให้เกิดการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ ความสามารถต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานตามเป้าหมายนั้น
- การรู้จักฟังเป็นจุดเริ่มต้นของการ “เอื้ออำนาจ” ให้แก่ผู้อื่น ทำให้พวกเขามีความมั่นใจในสิ่งที่ตนเองพูด รู้สึกว่าสิ่งที่ตนเองพูดออกไปมีค่ามีประโยชน์ จึงเท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้พวกเขากล้าคิดกล้าทำสิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

คุณเป็นผู้ฟังที่ดีหรือเปล่า

ให้ตอบแบบทดสอบต่อไปนี้ ด้วยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบทางด้านขวา เพื่อประเมินว่าคุณเป็นผู้ฟังได้ดีแค่ไหน